

drivende paa Landet, skulde tilfalde de nærmeste Kjøbstæders Kasse. Det var et af de Punkter, hvor det forekommer mig, at der var Grund til at gjøre Forandringer i Udkastet. Nu er det godt nok at sige, at der lægges vist ikke stor Vægt paa denne eller hiin enkelte Bestemmelse, hvor der er taget Hensyn til Kjøbstædernes Lary, men naar man saaledes plukker det op, forsvinder det Altsammen. Man kan sige, at det enkelte Punkt maaskee ikke er afgjørende, men der er en vis Samling af Bestemmelser, som der maa lægges Vægt paa, og en af disse Overgangsbestemmelser er den, at det synes ganske naturligt, netop for at lette Overgangen fra Kjøbstædernes tidligere Begunstigelse ligeoverfor Landet til den større Frihed, som bliver indrømmet paa Landet, at man i en vis Periode af Aar lader disse Kjendelser tilfalde vedkommende Kjøbstæders Kasser. Derfor forandrede jeg det — thi det forekommer mig ikke, at det kunde blive bestaaende som en bestandig Regel — fra en vedvarende Regel til en tidsbestemt Grændse. Nu vil jeg indrømme, at det er aldeles ugjørligt at føre et bestemt Beviis for, om Noget skal vare 5 eller 10 Aar, jeg vil indrømme, at det er en Skjønssag, men det forekommer mig, navnlig ligeoverfor en Bestemmelse i det tidligere Lovudkast som den, der stillede Reglen som permanent, at ti Aars Grændse var en ret passende Tidsbestemmelse, og det er vistnok en ret vel begrundet Bemærkning, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) fremsatte imod Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), der tiltraadte det subsidiaire Forslag om en Forandring fra 1868 til 1862, at det dog vistnok bevidst eller ubevidst hanger sammen med det Forslag fra det ærede Medlem, at Landhaandværkerne ikke skulde kunne arbejde for Kjøbstæderne. Det er imod Lovudkastets Bestemmelser og det er en Skranke, som forekommer mig at være meget uhenstigtsmæssig, og jeg haaber derfor, at det ærede Thing ikke vil optage det ærede Medlems Forslag, men vil forkaste det i Genhold til Lovudkastets Forslag. Det forekommer mig saaledes, at der er Grund til at blive staaende ved Terminen 1ste April 1868. Hvad Uval-

gets Fleertals Forslag til 5te Stykke og det samlede Udvalgs Forslag til sidste Stykke angaaer, da kan jeg ikke derimod have Noget at indvende.

Gomard: Jeg skal tillade mig at understøtte det Forslag af et æret Medlem (Schøler), at Betalingen for disse Næringsbeviis paa Landet skal tilfalde Sognecommunen. Jeg troer, at det er aldeles rigtigt, at den netop tilfalder den, thi naar en saadan Ordning af Forholdene finder Sted efter denne Lov, saa kan jeg heller ikke indsee rettere, end at der vil blive en meget stor Tilgang af Næringsdrivende paa Landet, og at de, der ville ned sætte sig der, ville være de mindre duelige Haandværkere fra Kjøbstæderne, saadanne, som kun have ringere Capitaler til arbejde med, og deriblandt virkelig ogsaa saadanne Subjecter, som den ærede Rigsdagsmand nævnte. Det forekommer mig saaledes urigtigt at nægte Sognecommunerne dette lille Equivalent for de eventuelle Udgifter, som de maaskee senere ville faae ved Fattigforsørgelse af saadanne Personer. Nu staaer det vistnok i Strid med hvad der igaar blev vedtaget for Kjøbstædernes Vedkommende, idet man der henlagde disse Gebyrer til Statskassen, istedetfor, hvad jeg troer vilde være det Rigtige, at de tilflyde Kjøbstædernes Kæmmerkasse; men den Inconsequents, som her vilde komme tilstede ved at vedtage, at denne Betaling tilfaldt Sognecommunerne, vilde jo kunne rettes til 3die Behandling. Det vil jo erindres, at Stemmeforskjellen kun var meget ringe, med Hensyn til om Indtægten skulde tilfalde Communens Kasse i Kjøbstæderne eller Statskassen, og det forekommer mig heller ikke, at den ærede Minister udtalte sig meget stærkt imod, at det Vædringsforslag desangaaende, som kom til Afstemning igaar, tages tilfølge.

Bregendahl: Ja, dersom det er Tilfældet, hvad en æret Rigsdagsmand forudsatte at ville følge af Frigivelsen af Haandværksdriften paa Landet, „at det blev vordende Candidater til Fattigforsørgelse“, som ville ned sætte sig paa Landet, saa veed jeg virkelig ikke, hvorfor de Herrer Landboere ville ønske